

ЛЕВ ТОЛСТОЙ В ПОЛЬШЕ: МАТЕРИАЛЫ К БИБЛИОГРАФИИ (1990–2008)

Иоанна Пиотровска
(Варшава)

Библиографирование сочинений Льва Толстого и работ о нем в Польше имеет свою традицию: в 1964 г. была опубликована фундаментальная работа Петра Гжегорчика (см.: Grzegorzczuk 1964). В библиографии Гжегорчика представлены материалы более чем столетней (с 1858 по 1961 г.) польской рецепции писателя, включая переводы, научно-популярную литературу, театральные постановки и рецензии на них, а также газетные и журнальные статьи, отклики и сообщения.

Не желая приуменьшить значения работы Гжегорчика, считаем необходимым отметить, что подготовленная им библиография нуждается в пересмотре и существенных дополнениях. Особенно это касается третьего раздела, посвященного оценке и критике Толстого в прессе. В результате у использующего эту библиографию исследователя может сложиться превратное впечатление о бытовании Толстого в польском культурном пространстве. Ограничимся только одним примером: в библиографии за 1908–1910 гг. оказались неучтенными публикации в популярных сатирико-юмористических журналах „Mucha” («Муха»), „Kolce” («Шипы») и „Nowy Szczytek» («Новый щелчок»).

Польская рецепция Толстого с 1962 г. по наши дни не становилась еще предметом комплексного обозрения. Между тем в обозначенный хронологический отрезок появились не только новые переводы, но и заслуживающие внимания работы, среди которых следует отметить, например, не бесспорные в силу своей тенденциозности, но и небезынтересные благодаря использованным архивным источникам исследования филолога-русиста Базилия

Бялокозовича¹, а также сборник эссе филолога-полониста Радослава Романюка (см.: Romaniuk 2005)².

190-летний юбилей Льва Толстого – подходящий, как нам кажется, повод для представления польских материалов за 1990–2008 гг., подготовленных нами в связи со 180-летним юбилеем писателя. Собранные материалы распределены по трем основным разделам: первый – переводы произведений Толстого (отдельные издания и публикации в периодике); второй – польские книги и переводы иностранных книг о нем, а также тематические сборники; третий – главы в книгах, статьи, рецензии и отчеты, а также избранные публикации в периодике, так или иначе связанные с Толстым.

Автор выражает надежду, что публикуемая библиография окажется небесполезной для исследователей зарубежной рецепции Льва Толстого.

ЛИТЕРАТУРА

- Białokozowicz, B. 1966. Lwa Tołstoja związki z Polską. Warszawa: Książka i Wiedza.
- Grzegorzczuk, P. 1964. Lew Tołstoj w Polsce. Zarys bibliograficzno-literacki. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.
- Romaniuk, R. 2005. One. Nadzieжда Mandelsztam. Anna Iwaszkiewiczowa. Zofia Tołstojowa. Maria Kasproiczowa. Warszawa: Wydawnictwo Książkowe Twój Styl.
- Romaniuk, R. 2014. One. Kobiety, które kochały pisarzy. Warszawa: Wilk & Król Oficyna Wydawnicza.
- Rudziewicz, I. 2012. Bibliografia Profesora zwyczajnego doktora habilitowanego Bazylego Białokozowicza. – W zgodzie z sumieniem / Pod red. J. Strycharskiego. Olsztyn: Centrum Badań Europy Wschodniej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. S. 91–151.

¹ Кроме указанных в «Материалах к библиографии (1990–2008)», из более ранних работ Бялокозовича о Толстом следует выделить: Białokozowicz 1966. Полную библиографию работ Бялокозовича см.: Rudziewicz 2012.

² В 2014 г. вышло второе дополненное издание книги (см.: Romaniuk 2014).

МАТЕРИАЛЫ К БИБЛИОГРАФИИ (1990–2008)

Список сокращений:

oprac. – составил(а) / составление

posł. – послесловие

przedm. – предисловие

przekł. – перевод

przeł., tłum. – перевел(а)

rec. – рецензия

red. – редакция; red. nauk. – научная редакция

wyd. – издание

z. – выпуск

I. Переводы произведений

1992

1. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 1 / Tłum. Kazimiera Hłakowiczówna. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1992. 845, [3] s. (Seria: Biblioteka Klasyki).
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 1–2 / Tłum. Kazimiera Hłakowiczówna. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1956. (Dzieła [w 14 t.]. T. 8–9).
2. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 2 / Tłum. Kazimiera Hłakowiczówna. Posł. Andrzej Drawicz. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1992. 758, [2] s. (Seria: Biblioteka Klasyki).
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1956. См.: 1.
3. **Tołstoj Lew.** Hadzi Murat / Tłum. G. [Czesław] Jastrzębiec-Kozłowski. Warszawa: Dom Wydawniczy Szczepan Szymański, 1992. 135, [1] s. (Seria: Arcydzieła Literatury Rosyjskiej).
4. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 1 / Tłum. Andrzej Stawar. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1992 [wyd. 1993]. 597, [3] s. (Seria: Biblioteka Klasyki).
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 1–4 / Przeł. Andrzej Stawar. Wyd. 11. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1978. (Seria: Biblioteka Klasyki Polskiej i Obcej).

1993

5. **Tołstoj Lew.** Myśli o Bogu / Przeł. Krzysztof Tur. Białystok: Łuk, 1993. 47 s. (Seria: Myśli i Sentencje).
Подборка отрывков писем и записей по изданию: Полн. собр. соч. графа **Л. Н. Толстого**, печатавшихся до сих пор за границею. Т. 4. СПб.: Книгоиздательство „Ясная Поляна”, 1907.
6. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 2 / Tłum. Andrzej Stawar. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1993. 656, [3] s. (Seria: Biblioteka Klasyki).
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1978. См.: 4.
7. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 3 / Tłum. Andrzej Stawar. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1993. 687, [1] s. (Seria: Biblioteka Klasyki).
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1978. См.: 4.
8. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 4 / Tłum. Andrzej Stawar. Posł. Andrzej Drawicz. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1993. 674, [2] s. (Seria: Biblioteka Klasyki).
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1978. См.: 4.
Przegląd treści podług rozdziałów. S. 617–670. Текст по изданию: **Толстой Л. Н.** Война и мир: В 2 т. Послел. С. Бычкова. М.: Государственное издательство художественной литературы, 1949. (Библиотека русского романа).

1994

9. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina / Przeł. Aleksander Wat. Oprac. graficzne Danuta Cesarska. Warszawa: Agencja Elipsa, 1994. 579, [1] s.
10. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 1 / Przeł. Kazimiera Iłakowiczówna. Warszawa: Świat Książki, 1994. 704 s.
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1956. См.: 1.
11. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 2 / Przeł. Kazimiera Iłakowiczówna. Posł. Andrzej Drawicz. Warszawa: Świat Książki, 1994. 605, [2] s.
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1956. См.: 1.

1995

12. **Tołstoj Lew.** Sonata Kreutzerowska. Opowiadania wybrane / Przeł. Jadwiga Dmochowska, Maria Leśniewska, Eleonora Słobodnikowa. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1995. 361, [3] s. (Seria: ABC – Klasyka dla Każdego).
Содержание: Dwaj huzarzy / Przeł. Eleonora Słobodnikowa. S. 5–74; Szczęście rodzinne / Przeł. Eleonora Słobodnikowa. S. 75–172; Sonata Kreutzerowska / Przeł. Maria Leśniewska. S. 173–260; Szatan / Przeł. Maria Leśniewska. S. 261–312; Ojciec Sergiusz / Przeł. Jadwiga Dmochowska. S. 313–362.
Подборка по изданию: **Tołstoj Lew.** Opowiadania o miłości. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1986.

1997

13. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 1 / Przeł. Kazimiera Hłakowiczówna. Warszawa: Prószyński i S-ka, 1997. 548, [1] s. (Seria: Klasyka powieści).
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 1–3 / Przeł. Kazimiera Hłakowiczówna. Wyd. 12. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1970. (Seria Kieszonkowa PIW).
14. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 2 / Przeł. Kazimiera Hłakowiczówna. Warszawa: Prószyński i S-ka, 1997. 491, [1] s. (Seria: Klasyka powieści).
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1970. См.: 13.

1998

15. **Tołstoj Lew.** Zęby (Poemat żywota Lwa Tołstoja, jego własnymi słowy wyrażony) / Z „Dzienników” Lwa Tołstoja wybrał i zestawiał Waclaw Mejbbaum. – Koniec Wieku. Kraków. 1998. Nr 11. S. 47–49.
Подборка по изданию: **Tołstoj Lew.** Dzienniki. T. 1. 1847–1894 / Przekł. Maria Leśniewska. Przedm. Wiktor Jakubowski. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1973. Издание, с которого был сделан перевод: **Толстой Л. Н.** Собр. соч.: В 20 т. Т. 19. М.: Издательство „Художественная литература”, 1965.
16. Przedmowa **Lwa Tołstoja** do dziennika Amiela / Tłum. Maryna Ochab. – Zeszyty Literackie. Warszawa; Paryż; Mediolan. 1998. Nr 4. S. 173–175.

1999

17. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 1 / Przeł. Kazimiera Iłłakowiczówna. Warszawa: Prószyński i S-ka, [1999]. 548, [1] s. (Seria: Klasyka Powieści).
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1970. См.: 13.
18. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 2 / Przeł. Kazimiera Iłłakowiczówna. Posł. Jadwiga Dmochowska. Warszawa: Prószyński i S-ka, [1999]. 491, [1] s. (Seria: Klasyka Powieści).
Текст по изданию: **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1970. См.: 13.

2000

19. **Tołstoj Lew.** Na czym polega moja wiara? / Przeł. Radosław Romaniuk. – Wokół Tołstoja i Dostojewskiego / Pod red. Janusza Dobieszewskiego. Warszawa: Wydział Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, 2000. S. 97–143. (Seria: Almanach Myśli Rosyjskiej).
Издание, с которого был сделан перевод: Сочинения графа Л. Н. Толстого. Т. 13. М.: Типо-литография Товарищества И. Н. Кушнерев и К°, 1911.
20. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. [T. 1] / Tłum. Zofia Popławska. Warszawa: KWE, 2000. 591, [1] s. (Seria: Bestsellery Literatury).

2001

21. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 1 / Przeł. Kazimiera Iłłakowiczówna. Warszawa: Świat Książki, 2001. 699, [2] s.
22. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 2 / Przeł. Kazimiera Iłłakowiczówna. Posł. Małgorzata Szpakowska. Warszawa: Świat Książki, 2001. 620, [3] s.
23. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 2 / Tłum. Zofia Popławska. Warszawa: KWE, 2001. 558, [2] s. (Seria: Bestsellery Literatury).

2002

24. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 1 / Przeł. Andrzej Stawar. Warszawa: Świat Książki, 2002. 732, [3] s.
25. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 2 / Przeł. Andrzej Stawar. Posł. Jan Gondowicz. Warszawa: Świat Książki, 2002. 798, [2] s.

Przegląd treści podług rozdziałów. S. 743–781. Текст по изданию: **Толстой Л. Н.** Война и мир: В 2 т. Послесл. С. Бычкова. М.: Государственное издательство художественной литературы, 1949. (Библиотека русского романа).

2003

26. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 1. Warszawa: Polskie Media Amer.Com SA, [2003]. 445, [2] s.
27. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 2. Warszawa: Polskie Media Amer.Com SA, [2003]. 404, [4] s.

2005

28. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina / Tekst na podstawie anonimowego XIX-wiecznego przekładu oprac. Agnieszka Misiaszek. Posł. Łukasz Badula. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2005. 630, [2] s.
29. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina / Tekst na podstawie anonimowego XIX-wiecznego przekładu oprac. Agnieszka Misiaszek. Posł. Łukasz Badula. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2005. 630, [2] s. (Seria: Arcydzieła literatury światowej).
30. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 1 / Tłum. Jan Wołowski. [Madryt]: Mediasat Group, 2005. 446, [2] s. (Seria: Biblioteka Gazety Wyborczej. Nr 28).
31. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 2 / Tłum. Jan Wołowski. [Madryt]: Mediasat Group, 2005. 574, [2] s. (Seria: Biblioteka Gazety Wyborczej. Nr 29).
32. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 1–2 / Tekst na podstawie anonimowego XIX-wiecznego przekładu oprac. Katarzyna Kierejsza, Agnieszka Misiaszek. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2005. 542, [2] s. (Seria: Arcydzieła literatury światowej).
33. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 3–4 / Tekst na podstawie anonimowego XIX-wiecznego przekładu oprac. Katarzyna Kierejsza, Agnieszka Misiaszek. Posł. Łukasz Badula. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2005. 452, [4] s. (Seria: Arcydzieła literatury światowej).

2008

34. **Tołstoj Lew.** Anna Karenina / Red. Agnieszka Misiaszek. Posł. Łukasz Badula. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2008. 629, [3] s.

35. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 1–2. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2008. 542, [2] s.
36. **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 3–4 / Posł. Łukasz Badula. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2008. 452, [4] s.

II. Книги, переводы книг, тематические сборники

1993

37. **Berlin Isaiah.** Jeź i lis. Esej o pojmowaniu historii u Tołstoja / Słowo wstępne Josifa Brodskiego. Przeł. Andrzej Konarek, Henryk Krzeczkowski, Krystyna Tarnowska. Warszawa: Fundacja Aletheia; Wydawnictwo Pavo, 1993. 119, [1] s.
- Издание, с которого был сделан перевод: **Berlin Isaiah.** The Hedgehog and the Fox. An Essay on Tolstoy's View of History. New York: New American Library, 1957.

1995

38. **Białokozowicz Bazyli.** Marian Zdziechowski i Lew Tołstoj. Białystok: Łuk, 1995. 313, [3] s.
- Содержание: Od autora / От автора. S. 5–6; Część I. Marian Zdziechowski i świat kultury rosyjskiej / Часть I. Мариан Здзеховский и мир русской культуры. 1. Problem „Rosja – Europa” / Проблема „Россия – Европа”. S. 7–11; 2. Pogranicze kulturowe / Культурное пограничье. S. 11–20; 3. Zdziechowski *redivivus* / Здзеховский возрожденный. S. 20–25; 4. Zdziechowski i wielcy Rosjanie / Здзеховский и великие русские. S. 25–38; 5. Zdziechowski i Tołstoj / Здзеховский и Толстой. S. 39–68; Część II. Korespondencja Mariana Zdziechowskiego z Lwem Tołstojem / Часть II. Переписка Мариана Здзеховского с Л. Н. Толстым. S. 69–145; Część III. Wokół Lwa Tołstoja. Korespondencja Zdziechowskiego z otoczeniem Tołstoja / Часть III. Вокруг Л. Н. Толстого. Переписка Здзеховского с окружением Толстого. S. 146–148; 1. Nieznany list Mariana Zdziechowskiego do Włodzimierza Czertkowa i zapomniany artykuł Włodzimierza Boncz-Brujewicza o pomniku Michała Murawiowa (zw. Wieszatiel) w Wilnie / Неизвестное письмо Здзеховского Владимиру Черткову и забытая статья Владимира Бонч-Бруевича о памятнике Михаила Муравьева (прозванного „Вешателем”) в Вильне.

S. 148–160; 2. Listy Mariana Zdziechowskiego do Piotra Siergiejenki i szkic Zdziechowskiego „Głos z Polski” / Письма Здзеховского Петру Сергеевко и очерк Здзеховского „Голос из Польши”. S. 161–182; Część IV. Korespondencja Mariana Zdziechowskiego z Duszanem Makowickim i artykuł Tołstoja „O aneksji Bośni i Hercegowiny przez Austrię” / Часть IV. Переписка Здзеховского с Душаном Маковицким и статья Толстого „О присоединении Боснии и Герцеговины к Австрии”. S. 183–211; Uwagi końcowe / Заключение. S. 212–214; Przypisy i materiały uzupełniające / Примечания и дополнительные материалы. S. 215–298; Indeks nazwisk / Именной указатель. S. 299–313.

2003

39. **Białokozowicz Bazyli.** Z polskiej karty Lwa Tołstoja. Nowe i zapomniane o Tołstoju i jego percepcji w Polsce. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2003. 249 s.
Содержание: Słowo wstępne / Вступительное слово. S. 9–19; Lew Tołstoj w oczach pisarzy polskich / Л. Н. Толстой в глазах польских писателей. S. 21–44; Eliza Orzeszkowa i Lew Tołstoj. Wokół rzekomych przedmów Tołstoja do „Chama” i „Meira Ezofowicza” / Элиза Ожешко и Лев Толстой. К вопросу о мнимых предисловиях Л. Н. Толстого к романам „Хам” и „Меир Эзофович”. S. 45–65; Stanisław Stempowski i „Zmartwychwstanie” Lwa Tołstoja / Станислав Стемповский и „Воскресение” Л. Толстого. S. 67–78; Suplement: Listy Stanisława Stempowskiego do Lwa Tołstoja / Дополнение: Письма Станислава Стемповского к Льву Толстому. S. 79–81; Jan Kasproicz jako recenzent teatralny Lwa Tołstoja / Ян Каспрович – театральный рецензент Л. Н. Толстого. S. 83–105; Stanisław Witkiewicz i Lew Tołstoj. Pokrewieństwo uczuć i myśli. Urzeczenie ludowością / Станислав Виткевич и Лев Толстой. Родство чувств и мыслей. Очарование народностью. S. 107–150; Antynormy Stanisława Przybyszewskiego i Lew Tołstoj. Konflikt poetyki modernistycznej i realistycznej / Антинормы Станислава Пшибышевского и Лев Толстой. Конфликт модернистской поэтики с реалистической. S. 151–170; Lew Tołstoj w percepcji Jana Baudouina de Courtenay / Лев Толстой в восприятии Яна Бодуэна дэ Куртенэ. S. 171–192; Suplement: Wokół Lwa Tołstoja. Korespondencja Jana Baudouina de Courtenay z Włodzimierzem Czertkowem i jego

wydawnictwem „Swobodnoje Słowo” / Дополнение: Вокруг Льва Толстого. Переписка Яна Бодуэна де Куртенэ с Владимиром Чертковым и его издательством „Свободное слово”. S. 193–202; Józef Czapski wobec Lwa Tołstoja / Юзеф Чапский и его отношение к Л. Н. Толстому. S. 203–226; Zamiast zakończenia / Вместо заключения. S. 227–231; Glosa wydawnicza / Издательская глосса. S. 233–234; Skorowidz osobowy / Указатель собственных имен. S. 235–247; Spis ilustracji / Список иллюстраций. S. 249.

2004

40. **Romaniuk Radosław**. Dramat religijny Tołstoja. Warszawa: Biblioteka „Więzi”, 2004. 214, [3] s. (Seria: Biblioteka „Więzi”. T. 155).
Содержание: Od autora. S. 5–7; Dramat dobrego życia. S. 9–88; Paszport antychrysta. Lew Tołstoj i Włodzimierz Sołowjow. S. 89–131; Zwierciadło nieudanej rewolucji. Tołstoj i socjalizm. S. 132–147; Tołstojem jestem, Tołstojem być muszę. O antropologii Tołstoja i Gombrowicza. S. 148–191; Filozofia ósmego dnia. O eschatologicznym chrześcijaństwie Mikołaja Bierdiajewa. S. 192–209; Nota bibliograficzna. S. 210; Indeks osób. S. 211–215.

2005

41. **Lew Tołstoj i kultury słowiańskie** / Pod red. Bazylego Białokozowicza. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2005. 237 s.
Содержание: **Białokozowicz Bazyli**. Od Redakcji: Nieśmiertelność Lwa Tołstoja. S. 7–20; Lew Tołstoj i kulturowe tradycje wschodniosłowiańskie: **Koźmina Maria**. Лев Толстой и Алексей Хомяков. Образ Константина Левина в контексте славянофильских идей. S. 23–40; **Kononenko Petro, Kononenko Taras**. Лев Толстой і Григорій Сковорода. S. 41–51; **Zbyrowski Zygmunt**. Лев Толстой и семья Пастернаков. S. 53–62; **Rudzewicz Irena**. Некоторые аспекты творческого следования Толстовским традициям в прозе Сергея Залыгина. S. 63–72; **Iwiński Paweł**. Александр Солженицын и Лев Толстой. S. 73–76; **Skukowski Włodzimierz**. Богословская лексика в произведении Льва Николаевича Толстого „Исповедь” (Лингвистический и антропологический аспекты). S. 77–80; **Stachurka Małgorzata**. Lew Tołstoj na łamach „Bołdinskich Cztienij”. S. 81–90; **Kurżewa Tatiana**. „Война и мир” Л. Н. Толстого в

музыкальной интерпретации Сергея Прокофьева. S. 91–95; Lew Tołstoj w kontekście słowiańskim, litewskim i estońskim: **Kolafa Štěpán**. Лев Толстой и славянский мир в прошлом и настоящем. S. 99–119; **Białokozowicz Bazyli**. Lew Tołstoj w percepcji i świadomości twórczej pisarzy polskich. S. 121–142; **Tymoczko-Tichoniuk Elżbieta**. Krakowska „Krytyka” o twórczości Lwa Tołstoja. S. 143–151; **Iwińska Maria**. Новейшее литовское толстоведение: Труды профессора Бируте Масионене. S. 153–156; **Bassel Naftoli**. Лев Толстой в эстонской литературной традиции и особенности восприятия русской классики на прибалтийском „пограничье культур”. S. 157–167; **Neminuszczyj Arkadij**. „Польский текст” в письмах и дневниках Л. Н. Толстого. S. 169–173; Artyzm Lwa Tołstoja: **Pociechina Helena**. О ритмической организации прозы в романе Л. Н. Толстого „Война и мир”. S. 177–188; **Alimpijewa Roza**. Концепты „семья”, „любовь”, „долг” в романе Л. Н. Толстого „Анна Каренина”. S. 189–197; **Bazilewskaja Aelita**. Поэтика „Азбуки” Л. Н. Толстого. S. 199–209; **Bielousowa Wiera**. „Тёмная точка в гении” (философия смерти потаённого Льва Толстого). S. 211–215; Język i styl: **Waulina Swietłana, Ostrowierchaja Irina**. Функциональная роль глагола „мочь” как доминанты модального поля возможности в романе Л. Н. Толстого „Анна Каренина”. S. 219–227; **Sitariski Andrzej**. Опыт лингвистического описания оценочных высказываний и их польских переводных эквивалентов в языке Анны Аркадьевны Карениной. S. 229–237.

2006

42. **Szestow Lew**. Dobro w nauczaniu hr. Tołstoja i F. Nietzschedgo. Filozofia i kaznodziejstwo / Przeł. i oprac. Jacek Chmielewski. Wstęp Janusz Dobieszewski. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2006. 155, [1] s.

2008

43. **Szklowski Wiktor**. Lew Tołstoj. Biografia / Przeł. Romana Granas. Wyd. I. Warszawa: Wydawnictwo W.A.B., 2008. 649, [3] s. (Seria: Fortuna i Fatum).

III. Главы в книгах, статьи, рецензии, отчеты, заметки

1990

44. **Besaçon Alain.** Tołstojewszczyzna / Przeł. M. L. – Zeszyty Literackie. Paryż. 1990. Nr 30. S. 79–91.
45. **Nowakowski Marek.** „Hadzi-Murat” – lektura obowiązkowa. – Zeszyty Literackie. Paryż. 1990. Nr 30. S. 92–103.
46. **Smyrniw Walter.** Tołstoj a współczesne teorie utopijne / Tłum. Zbigniew Kempniński. – Przegląd Humanistyczny. Warszawa. 1990. Nr 5/6. S. 127–134.

1991

47. **Bałałykina Emilia.** Роль слова в понимании Толстовской мысли. – Яęzyки Obce w Szkole. Warszawa. 1991. Nr 4. S. 345–351.
48. **Grzyś Henryk.** Aleksander Ertel i Lew Tołstoj (na podstawie materiałów epistolograficznych). – Z badań nad dawną i nową literaturą rosyjską / Pod red. Kazimierza Prusa. Rzeszów: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, 1991. S. 91–104.
49. **Orłowski Hubert.** Fritz von Unruh – ein Tolstojaner? – Studia Germanica Posnaniensia. Poznań. 1991. Z. XVII/XVIII. S. 105–114.

1992

50. **Drawicz Andrzej.** Tołstoj, czyli cały świat [posł.]. – **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 2. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1992. S. 755–758. См.: 2.
51. **Iwanuszkina Polina.** Особенности бессоюзных сложных предложений в произведениях Л. Н. Толстого. – Prace Rusycystyczne VIII / Pod. red. Janusza Henzla. Kraków: Wydawnictwo Naukowe WSP, 1992. S. 123–132. (Seria: Rocznik Naukowo-Dydaktyczny Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie. Z. 149).
52. **Paszkievicz Anna.** W. J. Linkow, „Mir i człowiek w twórczym świecie L. Tołstogo i I. Bunina”, Moskwa 1989, s. 173 [rec.]. – Slavica Wratislaviensia LXXII (Acta Universitatis Wratislaviensis No 1373). Wrocław. 1992. S. 123–126.

1993

53. **Drawicz Andrzej.** Życie i śmierć według Lwa Tołstoja [posł.]. – **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 4. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1993. S. 671–674. См.: 8.
54. **Białokozowicz Bazyli.** Józef Czapski wobec Lwa Tołstoja. – Roczniki Humanistyczne. Lublin. 1993. Z. 7. S. 141–162.
55. **Białokozowicz Bazyli.** Tołstoizm w percepcji Józefa Czapskiego – od apoteozy do negacji. – Literatura rosyjska wobec współczesności – od apoteozy po negację. Materiały z IV Międzynarodowej Konferencji Rusycystycznej. Nowa Kaletka, 19–21 V 1991 / Red. nauk. Walenty Piłat. Olsztyn: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie, 1993. S. 73–86. (Seria: Studia i Materiały Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie. Nr 48).
56. **Kojder Andrzej.** Moc (nie) jest prawem. Spór Lwa Tołstoja i Leona Petrażyckiego o istotę i rolę prawa w życiu społecznym. – Prawo i Życie. Warszawa. 1993. Nr 9 (27 lutego). S. 12.
57. **Pieczara Marek.** Tołstoj, czyli Rosja między kłamstwem a prawdą. – Społeczeństwo Otwarte. Warszawa. 1993. Nr 11. S. 33–37.
58. **Semczuk Antoni.** Leo Tolstoy's Early Works and the Novels of Dickens and Thackeray. – Slavia Orientalis. Kraków. 1993. Nr 2. S. 219–227.

1994

59. **Drawicz Andrzej.** Tołstoj, czyli cały świat [posł.]. – **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 2. Warszawa: Świat Książki, 1994. S. 603–606. См.: 11.
60. **Johnson Paul.** Lew Tołstoj: starszy brat Pana Boga. – **Johnson Paul.** Intelektualiści / Przekł. Andrzej Piber. Warszawa: Editions Spotkania, 1994. S. 122–154.
Издание, с которого был сделан перевод: **Johnson Paul.** Intellectuals. London: George Weidenfeld & Nicolson Ltd., 1988.
61. **Johnson Paul.** Lew Tołstoj: starszy brat Pana Boga. – **Johnson Paul.** Intelektualiści / Przekł. Andrzej Piber. Wyd. II. Warszawa: Editions Spotkania, 1994. S. 122–154.

1995

62. **Carter Steven.** „Hail Nothing Full of Nothing”: A Note on Hemingway and Tolstoy. – Lubelskie Materiały Neofilologiczne. Lublin. 1995. Nr 19. S. 7–10.

63. **Grzymkowska Jolanta.** Владимир Жданов, „Любовь в жизни Льва Толстого”, wyd. Планета, Москва 1993, ss. 304 [rec.]. – Przegląd Ruscystyczny. Warszawa. 1995. Z. 1/2. S. 111–113.
64. **Stawiński Piotr.** Uwagi do tematu: Lew Tołstoj i islam. – Rocznik Muzułmański. Warszawa. 1416 (1995). T. 3. S. 41–52.

1996

65. **Białokozowicz Bazyli.** Stanisław Stempowski i Lew Tołstoj. – Acta Polono-Ruthenica. Olsztyn. 1996. T. I. S. 89–104.
66. **Krassowski Maciej.** Anna Karenina. – Wiadomości Kulturalne. Warszawa. 1996. Nr 52 (29 grudnia). S. 19.
67. **Kudlińska-Stępień Halina, Lazari Andrzej.** Horst-Jürgen Gerigk, Die Russen in Amerika. Dostojewskij, Tolstoj, Turgenjew und Tschechow in ihrer Bedeutung für die Literatur der USA, Hürtgenwald: Guido Pressler Verlag, 1995, ss. 513 [rec.]. – Slavia Orientalis. Kraków. 1996. Nr 2. S. 316–318.
68. **Szczukin Wasilij.** Tolstoy's „War and Peace”: National Epic or Universally Valid Creation? – Narodowy i ponadnarodowy charakter literatury. Studia i rozprawy pod red. Marii Cieśli-Korytowskiej. Kraków: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 1996. S. 189–196.
69. **Szczukin Wasilij.** „Wojna i pokój” Lwa Tołstoja – epepeja narodowa czy dzieło o wymowie uniwersalnej? – Narodowy i ponadnarodowy charakter literatury. Studia i rozprawy pod red. Marii Cieśli-Korytowskiej. Kraków: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 1996. S. 181–188.
70. **Беленчиков Валентин.** Л. Н. Толстой и А. фон Харнак. Некоторые рассуждения о культурных границах между Востоком и Западом. – Studia Rossica Posnaniensia. Poznań. 1996. Z. XXVII. S. 33–41.

1997

71. **Liburska Lidia.** Л. Н. Толстой и Т. М. Бондарев, Переписка. Составитель и редактор А. А. Донсков, Vorträge und Abhandlungen zur Slavistik, Band 29, München 1996 [rec.]. – Slavia Orientalis. Kraków. 1997. Nr 1. S. 158–161.
72. **Stawiński Piotr.** Próba spojrzenia na przełom duchowy Lwa Tołstoja z punktu widzenia teorii religijności indywidualnej. – Prace Naukowe. Filozofia. Socjologia. Częstochowa. 1997. Z. 5. S. 57–69.

1998

73. **Białokozowicz Bazyli.** Tołstoizm jako doktryna religijno-etyczna. – Prace Filozoficzne. Olsztyn. 1998. Z. II. S. 113–126. (Seria: Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie. Nr 11).
74. **Gazdecka Ewa.** Rozważania o frazeologii w „Ewangelii Jezusa Chrystusa Syna Boga” autorstwa Lwa Tołstoja. – Studia Rossica VI / Pod red. nauk. Wiktora Skrundy i Wandy Zmarzer. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 1998. S. 167–170.
75. **Johnson Paul.** Lew Tołstoj: starszy brat Pana Boga. – **Johnson Paul.** Intelktualiści / Przekł. Andrzej Piber. Wyd. II [III]. Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo, 1998. S. 141–178.
76. **Wieczorek Aleksandra.** Mirosław Zahrádka. Lev Nikolajevič Tolstoj a ruská próza. Stránky z historie ruské válečné prózy 1812–1917, Nakl. Danal, Olom[ou]c 1996, 217 ss. [rec.]. – Zeszyty Naukowe. Filologia Rosyjska. Opole. 1998. Z. 36. S. 83–87. (Seria: Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Opolskiego).

1999

77. **Białokozowicz Bazyli.** Jan Kasprowicz jako interpretator Lwa Tołstoja. – Jan Kasprowicz. W siedemdziesięciolecie śmierci. Materiały Międzynarodowej Sesji Naukowej. Olsztyn – 17–19 X 1996 / Pod red. Jana Kaczyńskiego. Olsztyn: Wydawnictwo WSP, 1999. S. 103–116. (Seria: Studia i Materiały WSP w Olsztynie. Nr 159).
78. **Białokozowicz Bazyli.** Lew Tołstoj w oczach Jana Baudouina de Courtenay. – Oblicza Wschodu w kulturze polskiej / Pod red. Grzegorza Kotlarskiego i Marka Figury. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 1999. S. 143–163. (Seria: Poznańskie Studia Wschodoznawcze).
79. **Danielkiewicz Marek.** Namiętności. Koniec wieku. – Akcent. Lublin. 1999. Nr 3/4. S. 272–274.
80. **Dmochowska Jadwiga.** Posłowie. – **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. T. 2. Warszawa: Prószyński i S-ka, [1999]. S. 486–492. См.: 18.
81. **Lönnqvist Barbara.** „Испачканность” в романе „Анна Каренина”. – Studia Litteraria Polono-Slavica. Warszawa. 1999. T. 4. S. 203–213.
82. **Romaniuk Radosław.** Dramat dobrego życia (I). Chrześcijaństwo według Lwa Tołstoja. – Znak. Kraków. 1999. Nr 2. S. 96–109.
83. **Romaniuk Radosław.** Dramat dobrego życia (II). Chrześcijaństwo według Lwa Tołstoja. – Znak. Kraków. 1999. Nr 3. S. 114–126.

2000

84. **Dobieszewski Janusz.** Etyczno-chrześcijańskie pasje Lwa Tołstoja. – *Studia Rossica X. O literaturze rosyjskiej nowej i dawnej / Pod red. nauk. Wiktora Skrudny.* Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2000. S. 467–474.
85. **Góralczyk Paweł.** Marian Machinek MSF, *Das Gesetz des Lebens? Die Auslegung der Bergpredigt bei L. N. Tolstoj im Kontekxt seinen ethisch-religiosen Systems*, St. Ottilien 1998. 348 s. [rec.]. – *Ateneum Kapłańskie. Włocławek.* 2000. Z. 1. S. 191–193.
86. **Hamling Anna.** Las fuentes de las ideas religiosas de Tolstói y Unamuno sobre los conceptos de historia e intrahistoria. – *Estudios Hispánicos VIII (Acta Universitatis Wratislaviensis No 2220).* Wrocław. 2000. S. 55–65.
87. **Lönnqvist Barbara.** Сон Анны Карениной – окно в роман. – *Studia Litteraria Polono-Slavica.* Warszawa. 2000. T. 5. S. 191–206.
88. **Machinek Marian.** Etyczno-religijny system L. N. Tołstoja w oczach współczesnych. – *Forum Teologiczne.* Olsztyn. 2000. T. I. S. 115–129.
89. **Mansberger Amorós Roberto.** A propósito del prólogo de Clarín a la traducción española de „Resurrección”, de Tolstói. – *Estudios Hispánicos VIII (Acta Universitatis Wratislaviensis No 2220).* Wrocław. 2000. S. 37–53.
90. **Marcol Alojzy.** Marian Machinek MSF, „Das Auslegung der Bergpredigt bei L. N. Tolstoj im Kontext seines ethisch-religiösen Systems”, *Moraltheologische Studien: Systematische Abteilung: Bd 25, St. Ottilien, EOS Verlag 1998, ss. 348.* [rec.]. – *Collectanea Theologica.* Warszawa. 2000. Nr 1. S. 235–239.
91. **Mereżkowski Dymitr.** Tołstoj i Dostojewski jako artyści / Przeł. Maciej Twaróg. – *Wokół Tołstoja i Dostojewskiego / Pod red. Janusza Dobieszewskiego.* Warszawa: Wydział Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, 2000. S. 191–200. (Seria: Almanach Myśli Rosyjskiej).
Перевод седьмой главы из второй части книги Д. С. Мережковского „Л. Толстой и Достоевский. Жизнь и творчество”.
92. **Romaniuk Radosław.** Paszport Antychrysta. Lew Tołstoj i Włodzimierz Sołowjow. – *Wokół Tołstoja i Dostojewskiego / Pod red. Janusza Dobieszewskiego.* Warszawa: Wydział Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, 2000. S. 9–34. (Seria: Almanach Myśli Rosyjskiej).
93. **Sadkowski Piotr.** „Anna Karénine” travestie ou une mise en abyme transtextuelle. Sur quelques pratiques transtextuelles dans la prose d’Albert Cohen. – *Studia Romanica Posnaniensia.* Poznań. 2000. Vol. XXV/XXVI. S. 337–349.

94. **Sołowjow Włodzimierz**. List do Lwa Tołstoja (z 28 lipca – 2 sierpnia 1894 r.) / Przeł. Janusz Dobieszewski. – Wokół Tołstoja i Dostojewskiego / Pod red. Janusza Dobieszewskiego. Warszawa: Wydział Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, 2000. S. 144–148. (Seria: Almanach Myśli Rosyjskiej).
Издание, с которого был сделан перевод: Письма **Владимира Сергеевича Соловьёва** / Под ред. Э. Л. Радлова. Т. 3. СПб.: Типография Товарищества „Общественная польза”, 1911. С. 38–42.
95. **Звёздова Галина В.** Идея и тема соборности в русской классической литературе (ЗАКОН и МИР в творческом сознании А. С. Пушкина и Л. Н. Толстого). – *Studia Rossica XI. Puszkianiana. Literatura rosyjska dawna i nowa. Leksyka i leksykografia. Paremiologia i paremiografia* / Pod red. nauk. Wiktora Skrundy i Wandy Zmarzer. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2000. S. 27–31.
96. **Нуралова Стелла**. Миссис Генри Вуд и Лев Толстой. (Заявка темы). – *Studia Litteraria Polono-Slavica*. Warszawa. 2000. Т. 5. S. 187–190.

2001

97. **Białokozowicz Bazyli**. Фридерик Шопен в жизни и творчестве Льва Н. Толстого. – *Slavica Wratislaviensia CXV (Acta Universitatis Wratislaviensis No 2313)*. Wrocław. 2001. S. 55–73.
98. **Fortunatow Nikołaj**. Особенности творческого процесса Л. Толстого: шедевры, рождающие шедевры (К вопросу о „промежуточных” этапах работы писателя). – *Acta Polono-Ruthenica*. Olsztyn. 2001. Т. VI. S. 83–89.
99. **Krasicki Jan**. О „sfalszowanym dobru” (Zdziechowski, Tołstoj, Sołowjow). – *Przegląd Powszechny*. Warszawa. 2001. Nr 2. S. 179–189.
100. **Kuczerski Jerzy**. Zjawiska rosyjskiej kultury społecznej okresu przedrewolucyjnego jako zagadnienie translatorskie (na przykładach wybranych utworów F. Dostojewskiego i L. Tołstoja). – *Lubelskie Materiały Neofilologiczne*. Lublin. 2001. Nr 25. S. 135–144.
101. **Rycielska Marzena**. Д. Мережковский, „Л. Толстой и Достоевский. Вечные спутники”. Moskwa 1995. 624 s. [rec.]. – *Słupskie Prace Filologiczne. Seria Neofilologia*. Słupsk. 2001 [wyd. 2002]. Nr 1. S. 153–154.
102. **Szpakowska Małgorzata**. Uszy Karenina [pośl.]. – **Tołstoj Lew**. Anna Karenina. Т. 2. Warszawa: Świat Książki, 2001. S. 603–621. См.: 22.

103. **Żywołupowa Natalia**. Л. Н. Толстой: „Одна душа во всех” – „Крейцерова соната” как преодоление метафизического кризиса. – Acta Polono-Ruthenica. Olsztyn. 2001. T. VI. S. 91–100.

2002

104. **Gołębiowska-Suchorska Agnieszka**. Моделирующая роль „святочной” природы в „Войне и мире” Л. Н. Толстого. – Slavia Orientalis. Kraków. 2002. Nr 3. S. 377–383.
105. **Gondowicz Jan**. Wszystko inaczej [posł.]. – **Tołstoj Lew**. Wojna i pokój. T. 2. Warszawa: Świat Książki, 2002. S. 783–799. См.: 25.
106. **Kępiński Andrzej**. Muzyka – słowo – znaczenie. Wokół „Sonaty Kreutzerowskiej” Lwa Tołstoja. – Dialog sztuk w kulturze Słowian wschodnich. Księga dedykowana pamięci Profesora Ryszarda Łuznego / Pod red. Jerzego Kapuścika. Kraków: Tertium, 2002. S. 165–174. (Seria: ROSJA. Myśl. Słowo. Obraz. T. IV).
107. **Nowak Maciej**. Tołstoj o niedojrzałości. – Nowa Myśl Polska. Warszawa. 2002. Nr 16 (21 kwietnia). S. 13.
108. **Romaniuk Radosław**. Tołstojem jestem, Tołstojem być muszę. O antropologii Tołstoja i Gombrowicza. – Przegląd Filozoficzno-Literacki. Warszawa. 2002. Nr 1. S. 119–138.
109. **Śliwowski René**. Ogólnorosyjska Konferencja Naukowa „W starym Kazaniu o młodym Tołstojem”, Kazań, 3–5 października 2001 roku. – Slavia Orientalis. Kraków. 2002. Nr 1. S. 162–165.
110. **Żebrowska Anna**. Gniazdo. Zjazd Tołstojów. – Duży Format. Czwartkowiec Gazety Wyborczej. Warszawa. 2002. Nr 30 (28 listopada). S. 20–24.
111. **Осипова Наталья**. К вопросу о нехудожественных жанровых формах позднего Льва Толстого. – Studia Rossica Posnaniensia. Poznań. 2002. Z. XXX. S. 57–63.

2003

112. **Goćkowski Janusz**. Życie codzienne w czasie Wojny Ojczyźnianej. – Slavia Orientalis. Kraków. 2003. Nr 3. S. 335–350.
113. **Olejniak Hanna**. Ehebruch und gesellschaftliche Akzeptanz in Theodor Fontanes „L'Adultera” und Leo Tolstojs „Anna Karenina”. – Studia Niemcoznawcze. Warszawa. 2003. T. XXVI. S. 737–753.
114. **Romaniuk Radosław**. Antropologia Tołstoja i Gombrowicza. – Problemy współczesnej komparatystyki / Pod red. Haliny Chałacińskiej-Wiertelak

i Wołodymyra Wasyleńki. Poznań: Wydawnictwo Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2003. S. 137–154.

115. **Semczuk Antoni**. Młody Lew Tołstoj i Oświecenie (w kręgu idei Mikołaja Nowikowa i Mikołaja Karamzina). – Kwartalnik Neofilologiczny. Warszawa. 2003. Z. 1/2. S. 275–281.
116. **Szestow Lew**. Na Sądzie Ostatecznym (Ostatnie utwory L. N. Tołstoja). – **Szestow Lew**. Na szalach Hioba. Duchowe wędrówki / Przeł. Jacek Chmielewski. Warszawa: Fundacja Aletheia, 2003. S. 116–171. Издание, с которого был сделан перевод: **Шестов Лев**. На весах Иова. Странствования по душам. Париж: YMCA-Press, 1975.

2004

117. **Białokozowicz Bazyli**. Eliza Orzeszkowa i Lew Tołstoj. Wokół rzekomych przedmów L. Tołstoja do „Chama” i „Meira Ezofowicza”. – *Studia Rossica XV. Rosja literacka. Od Karamzina do Sołżenicyna. Księga poświęcona Profesorowi Tadeuszowi Szyszko z okazji 45-lecia pracy naukowej / Pod red. nauk. Alicji Wołodźko-Butkiewicz*. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2004. S. 125–138.
118. **Czarniecki Mariusz M.** Sztuka czyja, i dla kogo? [rec. **Tołstoj Lew**. Co to jest sztuka?] – *Nowa Myśl Polska*. Warszawa. 2004. Nr 34/35 (22–29 sierpnia). S. 15.
119. **Galon-Kurkowa Krystyna**. L. N. Tolstoj, „La Sonata a Kreutzer”, traduzione di M. Visetti, introduzione di E. Bazzarelli, Milano 2001, ss. 152 [rec.]. – *Slavica Wratislaviensia CXXXI (Acta Universitatis Wratislaviensis No 2704)*. Wrocław. 2004. S. 120–122.
120. **Gazdecka Ewa**. Leksyka teologiczna i słownictwo religijne w „Ewangelii Jezusa Chrystusa” autorstwa Lwa Tołstoja. – *Studia Rossica XV. Rosja literacka. Od Karamzina do Sołżenicyna. Księga poświęcona Profesorowi Tadeuszowi Szyszko z okazji 45-lecia pracy naukowej / Pod red. nauk. Alicji Wołodźko-Butkiewicz*. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2004. S. 139–143.
121. **Kšicová Danuše**. The Mirror of the Soul. The Phenomenon of Dying in the Works of L. N. Tolstoy, A. P. Chekhov, Ladislav Klíma. – *Slavia Orientalis*. Kraków. 2004. Nr 4. S. 521–529.
122. **Semczuk Antoni**. Młody Lew Tołstoj krytykuje Katarzynę II. – *Studia Rossica XV. Rosja literacka. Od Karamzina do Sołżenicyna. Księga*

poświęcona Profesorowi Tadeuszowi Szyszko z okazji 45-lecia pracy naukowej / Pod red. nauk. Alicji Wołodźko-Butkiewicz. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2004. S. 117–123.

123. **Ziemiński Ireneusz**. Irracjonalność śmierci. Na marginesie opowiadania Lwa Tołstoja. – Sztuka i Filozofia. Warszawa. 2004. Nr 24. S. 121–139.

2005

124. **Bachtin Michaił**. Lew Tołstoj / Przeł. Bogusław Żyłko. – Przechylenie Teorii. Poznań. 2005. Nr 5. S. 281–307.
Издание, с которого был сделан перевод: **Бахтин М. М.** Собр. соч.: В 7 т. Т. 2. М.: Русские словари, 2000. С. 238–260.
125. **Badula Łukasz**. Posłowie. – **Tołstoj Lew**. Anna Karenina. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2005. S. 627–630. См.: 28.
126. **Badula Łukasz**. Posłowie. – **Tołstoj Lew**. Anna Karenina. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2005. S. 627–630. См.: 29.
127. **Badula Łukasz**. Posłowie. – **Tołstoj Lew**. Wojna i pokój. T. 3–4. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2005. S. 449–453. См.: 33.
128. **Białokozowicz Bazyli**. Stanisław Witkiewicz i Lew Tołstoj. Pokrewieństwo postawy moralnej i urzeczenie ludowością. – Polska i Jej Wschodni Sąsiedzi. Studia Wschodnioznawcze. Rzeszów. 2005. T. 6. S. 191–234.
129. **Romaniuk Radosław**. Dramat Zofii Andrejewny. O Zofii Tołstojowej. – **Romaniuk Radosław**. One. Nadzieja Mandelsztam. Anna Iwaszkiewiczowa. Zofia Tołstojowa. Maria Kasproiczowa. Warszawa: Wydawnictwo Książkowe Twój Styl, 2005. S. 141–253.
130. **Осух Тадеуш, Герчиньска Данута**. Музыка в жизни и творчестве Л. Н. Толстого. – Studia Wschodniosłowiańskie. Białystok. 2005. T. 5. S. 71–85.

2006

131. **Danaher David S.** Poetyka kognitywna a literackość: analogia metaforyczna w „Annie Kareninie” / Przeł. Małgorzata Majewska. – Przechylenie Teorii. Poznań. 2006. Nr 6. S. 277–298.
132. **Gazdecka Ewa**. Lew Tołstoj – samoocena i rzeczywistość. Wyjątki z „Dzienników”. – Studia Rossica XVII. Dzienniki pisarzy rosyjskich / Pod red. nauk. Alicji Wołodźko-Butkiewicz, Ludmiły Łucewicz. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2006. S. 179–186.

133. **Kapuścik Jerzy.** „Л. Толстой и Достоевский” Дмитрия Мережковского. Опыт „метафизической критики”. – *Slavia Orientalis*. Kraków. 2006. Nr 1. S. 13–25.
134. **Kluge Rolf-Dieter.** Volkserziehung im Werk von Berthold Auerbach und Lev N. Tolstoj. – *Studia Rossica XVIII*. Glottodydaktyka i jej konteksty interkulturowe. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Władysławowi Figarskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin / Pod red. nauk. Alicji Wołodźko-Butkiewicz i Wandy Zmarzer. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2006. S. 315–323.
135. **Krawczyński Krzysztof.** Lwa Nikołajewicza Tołstoja filozoficzna krytyka teologicznych założeń chrystologii. – *Rocznik Teologiczny*. Warszawa. 2006. Z. 1/2. S. 139–163.
136. **Rudziewicz Irena.** Г. В. Краснов, Этюды о Льве Толстом, Коломна 2005, сс. 281 [rec.]. – *Slavia Orientalis*. Kraków. 2006. Nr 3. S. 426–429.
137. **Semczuk Antoni.** Lew Tołstoj przed debiutem (w kręgu idei Jana Jakuba Rousseau). – *Studia Rossica XVIII*. Glottodydaktyka i jej konteksty interkulturowe. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Władysławowi Figarskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin / Pod red. nauk. Alicji Wołodźko-Butkiewicz i Wandy Zmarzer. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2006. S. 261–271.
138. **Strycharski Jarosław.** Л. Толстой и М. Горький – путь к одиночеству. – *Polska i Jej Wschodni Sąsiedzi*. *Studia Wschodnioznawcze*. Rzeszów. 2006. T. 7. S. 183–187.
139. **Tück Jan-Heiner.** Dojście do prawdy na progu śmierci. Pochylenie się nad „Śmiercią Iwana Iljicza” Lwa Tołstoja / Tłum. Lucjan Balter. – *Communio*. Międzynarodowy Przegląd Teologiczny. Poznań. 2006. Nr 6. S. 168–179.
140. **Бушканец Лия.** „Дневники” молодого Л. Н. Толстого как нарративный текст. – *Studia Rossica XVII*. Dzienniki pisarzy rosyjskich / Pod red. nauk. Alicji Wołodźko-Butkiewicz, Ludmiły Łucewicz. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2006. S. 165–177.
141. **Кантор Владимир.** Лев Толстой как предшественник большевизма. – *Przegląd Rusycystyczny*. Katowice. 2006. Nr 2. S. 43–58.

2007

142. **Berger Alicja.** Obraz macierzyństwa w „Rodzinie Połanieckich” Henryka Sienkiewicza i „Annie Kareninie” Lwa Tołstoja. – *Kwartalnik Opolski*. Opole. 2007. Nr 1. S. 97–117.

143. **Coetzee John Maxwell.** Wyznania i podwójne myśli: Tołstoj, Rousseau, Dostojewski / Tłum. Anna Skucińska. – Znak. Kraków. 2007. Nr 12. S. 90–136.
Издание, с которого был сделан перевод: **Coetzee John Maxwell.** Confession and Double Thoughts: Tolstoy, Rousseau, Dostoevsky. – Comparative Literature. Durham, New York. 1985. Vol. 37. No. 3. P. 193–232.
144. **Gazdecka Ewa.** Lwa Tołstoja korespondencja z Gandhim. – Dzienniki, notatniki i listy pisarzy rosyjskich. Tezy referatów / Red. Grzegorz Szymczak. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2007. S. 40–41.
145. **Gazdecka Ewa.** Lwa Tołstoja korespondencja z Gandhim. – Studia Rossica XIX. Dzienniki, notatniki, listy pisarzy rosyjskich / Pod red. nauk. Alicji Wołodźko-Butkiewicz, Ludmiły Łucewicz. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2007. S. 317–322.
146. **Krawczyński Krzysztof.** Ojcowie wiary i zwątpienia. Ojciec Sergiusz, starzec Zosima. – Przegląd Powszechny. Warszawa. 2007. Nr 12. S. 49–67.
147. **Małysek Dariusz.** Zygmunt Miłkowski wobec poglądów Lwa Tołstoja u schyłku XIX stulecia. – Studia Polonijne. Lublin. 2007. T. 28. S. 135–145.
148. **Sosnowski Maciej A.** Historia pewnego estety. Kilka słów o „Annie Kareninie” Lwa Tołstoja w świetle „Albo-albo” Sørensa Kierkegaarda. – Kronos. Warszawa. 2007. Nr 2. S. 121–141.
149. **Waulina Swietłana, Ostrowierchaja Irina.** Модальные средства экспликации „мысли семейной” в романе Льва Толстого „Анна Каренина”. – Acta Polono-Ruthenica. Olsztyn. 2007. T. XII. S. 189–197.
150. **Валюлис Светлана.** Л. Н. Толстой „Исповедь”: преодоление внутренней дисгармонии. – Dzienniki, notatniki i listy pisarzy rosyjskich. Tezy referatów / Red. Grzegorz Szymczak. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2007. S. 38–39.
151. **Галаган Галина.** Дневник молодого Л. Толстого и его концепция жизнепониманий. – Dzienniki, notatniki i listy pisarzy rosyjskich. Tezy referatów / Red. Grzegorz Szymczak. Warszawa: Wydawnictwo „Studia Rossica”, 2007. S. 8–9.

2008

152. **Badula Łukasz.** Posłowie. – **Tołstoj Lew.** Anna Karenina. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2008. S. 627–630. СМ.: 34.
153. **Badula Łukasz.** Posłowie. – **Tołstoj Lew.** Wojna i pokój. T. 3–4. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2008. S. 449–453. СМ.: 36.

154. **Białokozowicz Bazyli.** Славянские возвышенные идеи свободы, общности и братства в письмах разных лиц к Л. Н. Толстому и его ответ Стефании Ляудын-Хшановской „Польской женщине («Одной из многих»)”. – *Acta Polono-Ruthenica*. Olsztyn. 2008. T. XIII. S. 277–286.
155. **Piotrowska Joanna.** Некоторые аспекты соотношения ранних дневников Л. Толстого с европейскими источниками. – Русская литература в европейском контексте I. Сборник научных работ молодых филологов / Red. nauk. Alicja Wołodźko-Butkiewicz, Ludmiła Łucewicz. Red. tomu Joanna Piotrowska. Warszawa: Instytut Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego, 2008. S. 93–100.
156. **Szostakowska Katarzyna.** Lew Tołstoj wobec kary śmierci (Uwagi do problemu). – *Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Studia Slavica*. Toruń. 2008. Z. 12 (384). S. 43–51.
157. **Красносельская Юлия.** Русский эпос в эпоху европейских революций: к вопросу о политическом замысле „Войны и мира” Л. Толстого. – Русская литература в европейском контексте I. Сборник научных работ молодых филологов / Red. nauk. Alicja Wołodźko-Butkiewicz, Ludmiła Łucewicz. Red. tomu Joanna Piotrowska. Warszawa: Instytut Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego, 2008. S. 101–107.